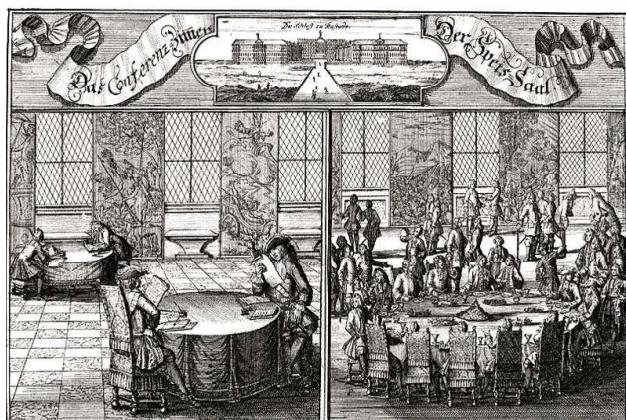

Nejen pro dosažená vítězství považoval Josef I. prince Evžena za blízkého přítele. Císař má kolem sebe rád mladé dvořany, kteří jsou příznivci reforem a zlepšení funkcí státní správy. Významným císařovým počinem bylo mj. založení Vídeňské městské banky, jež zachránilo říšské finance. Josef I. je ale hlavně vládcem, jenž nadřazuje úzkým zájmům rodu prospěch celé říše. Moudře posiluje vztah i k českým zemím, jejichž strategického významu si je dobře vědom. Na rozdíl od otce mluví česky a má v Čechách mnoho příznivců. Jeho podpora výstavby zdejších pevností přináší bezpečnost říše a práci místním lidem. Josef I. je bystrý, inteligentní a pokrovský. V soukromí je ale pokrovský, zdá se, až příliš. Proto je jeho život sítí milostných pletek, jež kronikáři eufemisticky nazývají *hédonistickým* způsobem života. Dalo by se to říci i tak, že císař je prostě na holky. Tomu neodpovídající malý počet potomků způsobil fakt, že Josef již brzy po svatbě učinil manželku neplodnou tím, že ji nakazil syfilidou. Sám nakonec umírá v roce 1711, ve věku 33 let, na pouhé neštovice.

Hrozící vymření po meči prozatím zachránil bratr Karel VI., který přijíždí ujmout se vlády. Čekal dosud v madridské rezidenci, jak dopadnou války o španělské dědictví. Smrt Josefa I. mnohé vyřešila a princi Evženu Savojskému se navíc podaří husarský kousek, když Karlovu volbu římským králem vyjedná ještě během Karlovy cesty z Madridu do Vídně. Dobrá práce!

Jenže v roce 1713 dosavadní spojenci Habsburků proti Francouzům usoudí, že to stačilo. Habsburků je nějak moc. Mají Svatou říši římskou, Rakousko, teď by ještě získali Španělsko. Ne, ne! Rozpad aliance zvedá z kolen Francouze. A tak se válčí vesele dál, i když jen krátce. V Utrechtu roku 1713 na jednání, které končí tzv. ratstattským mírem, to jde jako obvykle: *Tu mně Španělsko, já tobě Milánsko, Neapolsko a navrch Španělské Nizozemí. Je to málo? Tak přihodím Sardinii! Fajn?* Tož si plácněme. Boj o španělské dědictví je konečně vyřešen. Karel během těchto handlů nezapře, že žil mnoho let ve Španělsku, které je

Utrecht 1713, jednání o tzv. rattstatském míru v rozsahu konferencí i kabinetních jednání.

Pragmatická sankce, dokument s mnoha podpisy a vahou holubího pírka.

Mladá, krásná a bláznivě zamilovaná, taková je v roce 1733 Marie Terezie, budoucí císařovna.

kde nepomohly přírodní zákony, nechť tedy pomohou zákony císařské. Tím zákonem je mnohastránkový text, nazvaný *Pragmatická sankce*, jejíž obsah se dá shrnout jednoduše: *Kde není kluk, platí holka jako kluk*. Takto umožněné následnictví po přeslici má zabránit odtržení dědičných zemí od říše. Vymyšleno pěkně, všechna císařská čest! Nejtěžší ale bude získat hráče evropské šachovnice, aby Pragmatickou sankci uznali. Jinými slovy, je potřeba nejstarší slečince, Marii Terezii, sehnat vhodného ženicha.

Šedá eminence dvora, princ Evžen Savojský, ví, co dělá, když doporučuje někoho z Bavor-ska, ale má to háček. Princezna už si vybrala. Bezhlavě se zamilovala a nedá jinak. Otci, císaři Karlu VI., ten mládenec z Lotrinska, nějaký František Štěpán, také není proti myсли. *Docela se mi líbí, kluk jeden*. Francouzi větří příležitost. My uznáme Pragmatickou sankci, ale... nic není zadarmo. Lotrinsko, to je, oč tu běží! Když dostaneme Lotrinsko (*máme to za rohem*), liciují Francouzi, dostane ženich Toskánsko (*je tam lepší počasí*) a hodně, opravdu hodně peněz. Panáčkovi se nechce, ale jakou má volbu? *Chceš Marušku? Dej Lotrinsko!* Nakonec František Štěpán Lotrinský podepsal. Tak tomu říkám láска! I díky ní

námořní velmocí. Na severu Ostende, na jihu Terst, to jsou dva nové pilíře rakouského import-export obchodu.

Obchod by šel, což o to, hrozí ale jiná katastrofa. Importovat se dá leccos, jen následníci ne. A domácí produkce zaostává. Osm let zůstává kolébka císařského dědice prázdná, když v roce 1716 první naděje jménem Leopold zhasne už po šesti měsících. A pak přicházejí na svět už jen princezny: Marie Terezie, Marie Anna, Marie Amálie, ta navíc v šesti letech také zemře. To nevypadá dobře! Karel tedy neponechá nic náhodě a připravuje řešení ještě před jejich narozením, v roce 1713. Je císař vládcem Svaté říše římské? Je! Je tedy svaté vše, co řekne? Je! Tam,

František I. Štěpán Lotrinský, stínový císař, ale skvělý obchodník, bankér a armádní zásobovatel.

Rakouská vojska pod vedením prince Evžena Savojského dobývají v r. 1717 Bělehrad.

se tak císaři Karlovi VI. pro uznání Pragmatické sankce i následnictví Marie Terezie pomalu ale jistě daří souhlas vládců Evropy získat.

Před padesáti lety se zdálo, že je od Turka pokoj. Ale je tu zas, kde se vzal, tu se vzal, Benátky volají o pomoc před osmanskou invazí. Turek se otřepal a valí se po březích Středozemního moře i po jeho vlnách. Není lepší řešení než pověřit velením prince Evžena a Karel VI. neváhá. A vyplatí se to! Turek je na hlavu i na zadek poražen u Petrovaradínu a nakonec je slavně dobyt v roce 1717 i Bělehrad. Osmanské invaze do Evropy definitivně končí. Rakousko je tím, kdo ji zachránil. Princ Evžen Savojský je na vrcholu a říše také. Vše, co je na sever od Dunaje, patří Habsburkům. I v den, kdy císař Karel VI. umírá, ale platí, že *Jednou jsi dole, jednou nahoře*, a že *Život je jen náhoda*. A taková je i Evropa roku 1740. Už před čtyřmi roky zemřel princ Evžen Savojský, vojevůdce a politik, bez nějž by habsburská říše nebyla tím, cím je. A oba, Karel i Evžen, před smrtí tušili, že Marie Terezie to nebude mít lehké. Jedna éra habsburské dynastie končí, druhá, lotrinsko-habsburská, se rodí. Alessandro Zeno, benátský velvyslanec ve Vídni, vykřikuje: *S důstojností státu se neslučuje, aby v jeho čele stála žena!* Na trůně ale je žena a teprve čas ukáže, jak silná. Bude sílu potřebovat. Turek sice zmizel za Dunajem, ale jsou tu připraveni jiní supi k trhání zdánlivě tak snadné oběti, jakou se zdá být třiaadvacetiletá panovnice a Rakousko na stříbrném podnose. *S'il vous plaît, Monsieur! Veuillez vous servir?!*